

יום רביעי, כ"ד בשבט תשפ"ה

11 בפברואר 2026

נאומו של ראש המטה הכללי, רב-אלוף אייל זמיר

מפקד זרוע היבשה, האלוף נדב לוטן,

מפקד אוגדה שלושים ושמונה (38), תת-אלוף שרון אלטיט,

מפקדים יקרים,

מכובדיי,

"עם שאינו יודע את עברו, ההווה שלו דל ועתידו לוט בערפל" – כך גם צבאו של העם. חלק מרכזי בעוצמתו המבצעית של צה"ל הם במקורות שמהם נולד ומהם נוצקו ערכיו ועוצמותיו. היום אנחנו מחברים בין עבר מפואר לעתיד של חיזוק העוצמה.

אוגדה שלושים ושמונה (38) הייתה הראשונה בתולדות צה"ל שהשתתפה במלחמה כלשהי – מלחמת סיני. היא הראשונה שהפעילה שריון, הראשונה שפיקדה על עוצבת מילואים. במהלך המערכה הזו בשנת אלף תשע מאות חמישים ושש (1956) – השמידה האוגדה ארבע (4) חטיבות אויב. אוגדה שלושים ושמונה ביצעה את התמרון האוגף הראוי לציון ביותר והמכריע במלחמה – על ידי כך שהחדירה את חטיבה שבע (7) דרך מצר הדייקה לשטח המפתח של צומת אבו עגילה ובמקביל חדרה לעומק סיני בטווח של מאתיים וחמישים (250) קילומטרים. אחד מהקרבות המפורסמים בהיסטוריה של צה"ל תחת האוגדה, הינו הקרב על סכר הרואיפה, שהפך לאחד מסיפורי הגבורה הבולטים של צה"ל. יום הקרב על הסכר – שלושים ואחת (31) באוקטובר הפך להיות "יום גייסות השריון" – מ"פ א', משה בריל, קיבל על לחימתו את עיטור העוז ואילו פלוגה א' זכתה לתואר "הפלוגה ששינתה את ההיסטוריה בשריון" וקיבלה צל"ש פלוגתי. פקודת הקרב של המ"פ ביציאה להתקפה "נוע נוע, עשו כמוני, אישור, סוף".

בקרב ספגו כל הטנקים פגיעות, אך איש מהם לא הפסיק להילחם. לימים, תיארו חיילי הפקודה: "כמות הפגזים והאש שנורו אלינו הייתה עצומה, כך שאתה לא מסוגל לחשוב ולתכנן. אתה עושה בדיוק מה שלמדת בשטחי האימונים. אתה עושה את זה באופן אוטומטי. האימונים הרבים שעשינו הצילו לנו את החיים."

כך גם במלחמת ששת הימים – אוגדה שלושים ושמונה (38), בפיקודו של אריק שרון, לחמה בציר המרכזי בכיבוש חצי האי סיני – בקרב שבו הבקיע את החזית המצרית באום כתף, שנחשב מקרבות המופת בהיסטוריה הצבאית העולמית. החל מהיום, אוגדה שלושים ושמונה (38), היא לא רק היסטוריה – היא ההווה והעתיד.

פתיחת אוגדה שלושים ושמונה (38) – אוגדת ההכשרות, היא מעשה כזה ממש, מעשה שחותמו המשמעותי עתיד להשפיע על כושרו המבצעי של צה"ל ועל דורות של לוחמים ומפקדים. שבעה באוקטובר ייחרט לעד כאסון לאומי וככישלון מערכתי חסר תקדים. ביום ההוא, צה"ל נכשל במשימתו העליונה – הגנה על אזרחי ישראל. אך העוצמה של צבא חפץ חיים נמדדת ביכולת שלו להביט למציאות בעיניים, לתחקר ללא מורא ולבנות מתוך השברים קומות חדשות של ביטחון.

הקמת האוגדה איננה רק מהלך ארגוני; היא חלק מסדרת הלקחים שאנו מפיקים כתשובה מבצעית ומקצועית למערכה הרב-זירתית והיבשתית שבה מצוי צה"ל בשנתיים האחרונות. זה צעד היסטורי שמחזק את כשירותו של צה"ל ואת יכולתו למצות את כוחותיו ביעילות ובאפקטיביות מבצעית. צה"ל אחרי שבעה באוקטובר הוא צבא שבונה את כוחו מתוך הבנה עמוקה של גודל האיום והאחריות המוטלת עליו.

היום אנו סוגרים את הגיס המטכ"לי, שמילא את ייעודו בתקופות מורכבות, ועל בסיסו אנו פותחים את האוגדה שמביטה קדימה – אל אתגרי העתיד שכבר מצויים לפתחנו. הגיס פעל במשך כחמישים שנים ותרומתו תירשם בספרי ההיסטוריה של צה"ל. הגיס פיקד במהלך מלחמת "שלום הגליל" על כוחותינו מול צבא סוריה וגופי טרור בלבנון, ודחק את האויב מגבול הצפון – כך שתושבי האזור יכלו לשוב ולחיות את חייהם כסדרם. מאז ועד היום שימש הגיס עורף תכנוני ומבצעי אשר תרם להעצמת יכולותיו של צה"ל.

עם זאת – בכניסתי לתפקיד, בחנתי את כמות המפקדות ואת תפקודן. לצה"ל יש כמה מפקדות מטכ"ליות משימתיות על-אוגדתיות – אף אחת מהן לא הופעלה במהלך המלחמה הקשה שבה אנו מצויים.

מנגד יש לנו יחידות הכשרה – הפועלות גם כמסגרות מבצעיות למלחמה – חטיבה 460, ביסל"ח, שבטה, הנדסה קרבית ואיסוף קרבי. עד כה הופעלו יחידות אלו בתפזורת, פעלו בגבורה והובילו לניצחון – אולם ברמה המטכ"לית ללא מימוש עקרון המלחמה של מיצוי הכוח. את זה אנחנו מתקנים – לצה"ל יישארו עדיין כמה מפקדות משימתיות על-אוגדתיות – מפקדת העומק והגיס הצפוני.

צה"ל יתעצם בעוד אוגדה מבצעית מתפקדת חיונית בשדה הקרב. מהלך זה יחזק את מערך הלחימה היבשתי וירחיב את כושר התמרון הקרקעי בעוד אוגדה חזקה, בעלת כושר התקפי וקטלנית. זהו מהלך היסטורי. אנחנו מחזקים את האגרופים המבצעיים ומצמצמים במפקדות.

מלבד פעילויות ההכשרה והאימונים, תשמש האוגדה כמסגרת מתמרנת בעלת מוכנות מבצעית. המלחמה הבהירה באופן חד – לא ניתן לצמצם את הכוח היבשתי, אין תחליף לאוגדה מתמרנת הפועלת בשטח האויב ומביאה להכרעה. האוגדה תהיה עוד שחקן חיזוק במציאות של תפניות, ותשמש תעודת ביטוח נוספת למוכנות צה"ל להפתעות מכל סוג שהוא.

בכך היא מתרגמת את הלקח המודיעיני והמבצעי לכוח ממשי בשטח – אוגדה שתבטיח כי בכל תרחיש רב-זירתי, בכל גבול ובכל יישוב, יעמדו כוחות מאומנים ומצוידים, המסוגלים להגן על אזרחי ישראל. אנו מיישמים בתר"ש חושן החלטות נוספות ובהן הקמת חטיבת שריון חמש מאות (500), הקמת חטיבת חי"ר במילואים. התר"ש מתמקד בלב העשייה הצה"לית – בראש ובראשונה באנשים, במוכנות למלחמה בהפתעה ובחיזוק היסודות.

במהלך מלחמת "עם כלביא" הקמנו את אוגדה תשעים ושש (96), ואנחנו בעיצומה של הקמת סד"כ נוספות לחיזוק "חגורת הביטחון היבשתית".

מכובדיי, כדי לפעול במערכה רב-זירתית, נידרש להגדיל באופן משמעותי את שורות הלוחמים והלוחמות של צה"ל כדי ליצור צבא חזק, מותאם בגודלו לאיומים ומכריע. השנתיים האחרונות הוכיחו כי מערך המילואים היה עמוד התווך במאמץ המלחמתי ובהכרעה בזירות השונות.

אנו מוקירים ומעריכים את אנשי המילואים, אשר מתגייסים למען המולדת זה זמן רב. חובתנו היא להרחיב את היקף הכוחות הסדירים – כדי לאפשר לאנשי המילואים אורך נשימה וחזרה לחיי השגרה.

צה"ל פעל בעוצמה ובתבונה בכל הזירות, והוכיח לאויבינו כי מול כל ניסיון לאתגר את ריבונותה ואת ביטחונה של מדינת ישראל – נקום ונכה באויב בעוצמה. יכולותיו המבצעיות של צה"ל הופעלו הרחק מגבולות המדינה, סיכלו איומים בהתהוותם והסירו סכנות קיומיות לאזרחי ישראל. אנו דרוכים וערוכים לכל – נשיב בנחישות ובדיוק לכל איום, בכל עת.

לצד הישגינו, אנו זוכרים היטב את המחיר. טובי בנינו ובנותינו נפלו, ורבים מהם מיחידות אוגדה שלוש ושמונה (38) החדשה. נמשיך לעמוד לצד המשפחות השכולות, ללוות את הפצועים במסע השיקום, ולא נרפה ממחויבותנו המוסרית והערכית כלפיהם.

מפקדי אוגדת ההכשרות היקרים, סגירת גיס 446 ופתיחת אוגדה 38 הן חידוש של חוזה הנשען בראש ובראשונה על בניית האמון בינינו לבין העם.

בעשייה שלכם מגולמת חלוציות של ממש. אתם הראשונים לצעוד בנתיב שמחבר בין היסטוריה לעתיד, להקים מסגרת לוחמת חדשה ולחולל מהפכה באופן שבו אנו בונים את כוחו של צה"ל לדורות הבאים.

בתעוזה, במקצועיות ובנחישות – אתם מניחים יסודות שישפיעו על כשירות הצבא, גמישותו המבצעית וביצור ביטחון המדינה לשנים רבות.

שרון, אתה מקבל לידיך אוגדה שנולדה מתוך אש המלחמה ומתוך תובנות עמוקות של מגננה רב-זירתית. המשימה שלך היא להפוך את הלקחים למיומנות ולנכס אסטרטגי בשטח. אני סומך על היכולות שלך ושל מפקדיך במשימת עיצוב דמותו של הלוחם הישראלי לשנים הבאות.

נדב, לצד הצורך החיוני בחיזוק הכשרת הבסיס והפיקוד הזוטר – שחשיבותו במערכה הנוכחית בלטה בגבורתו, אני סמוך כי זרוע היבשה תפעל לחזק ולבסס במהירות את האוגדה החדשה ככוח מבצעי, לוחם וזמין.

מפקדים, אנו ניצבים היום בראשיתו של פרק חדש, אך הדרך שלפנינו עודנה ארוכה ומאתגרת. חכמינו לימדונו בפרקי אבות: "לא עליך המלאכה לגמור, ולא אתה בן חורין ליבטל ממנה". המסורת היהודית רואה במלאכה רצף מתמשך של בניין וחידוש. היא מצווה עלינו לדאוג לבאים אחרינו ולבנות תשתית איתנה לעתיד יציב ובטוח. המלחמה הפכה את הציווי הזה דחוף מתמיד, קיומי. לא נשלים את מלאכת הביטחון כולה בימינו, אך לא נרפה ממנה ולו לרגע. זוהי חובתנו לדורות הבאים, זוהי מחויבותנו לנופלים, וזה הציווי המבצעי שלנו.

אוגדה 38 יוצאת היום לדרך כשהיא נושאת את רוח התעוזה, הגבורה והניצחון של העבר ואת לקחי ההווה, מתוך הבנה שגם אם המלאכה מרובה – אנחנו נחושים לבצעה עד תומה. "נוע ננוע, נביס את מבקשי רעתנו ולא נעצור עד הניצחון".

עלו והצליחו!